

یادداشت شفاهی

یک «سوءتفاهم» فراگیر

● سیدضیا هاشمی؛ زندگی امروز پیچیدگی‌هایی دارد و واجد لایه‌هایی است که در ظاهر دیده نمی‌شوند، ولی در یک نگاه عمیق‌تر می‌توان این لایه‌های پیوسته و تودرتو را دید؛ اینکه طواهر این زندگی با پشت صحنه آن متفاوت است. این اجتماع لایه‌ای، به زندگی تودرتو و تفکر توهم‌زا دامن زده و جامعه را پیچیده کرده است. عموم مردم در ایران معتقدند یکی از مسائل جامعه ما چیزی است به نام «دروغ» که متأسفانه امری عجیب تلقی نمی‌شود! و همین دروغ بخشی از واقعیت زندگی اجتماعی است و این نه‌فقط در گفتار، بلکه در کردار هم وجود دارد. بنابراین واقعیت با ادعا متفاوت است و نتیجه آن در ادبیات اجتماعی این است که ما نمی‌توانیم به محیط اعتماد کنیم و محیط بی‌رحمی به وجود می‌آید، خصوصا در زندگی اجتماعی که با تراکم ارتباطات مواجه هستیم و این در تعاملات فردی دیده می‌شود. در سطح کلان هم پیچیدگی‌های جامعه روزبه‌روز خود را بیشتر نشان می‌دهند، بنابراین نمی‌شود اعتماد کرد و در فضای بی‌اعتمادی شایعه زیاد است و شایعات مخاطب خود را پیدا می‌کنند و بی‌بظ‌ترین ادعا به بخشی از واقعیت تبدیل می‌شود که می‌تواند نقش مهمی در زندگی ما داشته باشد! بنابراین انسان امروز یک انسان پیچیده می‌شود و این سؤال پیش می‌آید که نقش اخلاق و وجدان چیست؟ این پرسش به درستی در بخشی از فیلم «سوءتفاهم» مطرح می‌شود؛ آنجا که رئیس، منطق جهان معاصر را بر مبنای دروغ و فریب توجیه می‌کند و جوان از «وجدان» و جایگاه او پرسش می‌کند. اگر می‌خواهی وجدان داشته باشی باید خیلی هزینه‌اش را بپردازی و اگر می‌خواهی اخلاق داشته باشی، این اخلاق لزوماً با یکرنگی جمع نمی‌شود. نتیجه این می‌شود که شما یک زندگی خیلی پرتش را تجربه می‌کنی و همیشه بار روانی روی انسان دارد، این زندگی در فضاها و جمع‌های مختلف است. بنابراین لایه‌های مختلف رفتاری آدم‌ها بار زندگی را سنگین می‌کند و جامعه مدرن این اقتضای ایجاد و این جامعه یوپایی را دنبال می‌کند و شهروند روزبه‌روز با مسائل جدید روبه‌رو می‌شود. در نهایت شهروندی که این جامعه محل زندگی اوست، ذهن پیچیده‌ای پیدا می‌کند، به این دلیل که با جامعه‌ای پیچیده و تودرتو مواجه است. در نتیجه حفظ اخلاق و حفظ اعتماد دشوار است، بنابراین محال باشد و نتیجه این می‌شود که شخصیت‌های پیچیده مثبت و منفی شکل می‌گیرند و به تبع آن وقایع پیچیده، پیوندهای متعارض و متفاوت شکل می‌گیرند و روزبه‌روز پیچیده‌تر می‌شوند. وجه برسته‌فیلم «سوءتفاهم» در آن است که می‌پיچیدگی را به خوبی تبیین می‌کند. گمگشتگی مرزهای منطق - اخلاق، واقعیت - مجاز، واقع - فراواقع، در روابط شخصیت‌ها و موقعیت‌های فیلم خوب به تصویر کشیده شده؛ یک سوءتفاهم فراگیر. در فیلم دو نیروی پیش‌برنده داشتیم؛ یکی نیروی «عشق» که خانم رئیس داشت و بر اساس آن کنش پیچیده‌ای را دنبال می‌کرد و دیگری اراده «قدرت» بود که از پول نشئت می‌گرفت که پدر دختر آن را جلو می‌برد و در آخر معلوم شد کدامیک پیروز شده است. تجربه زیستی مخاطب در مقابل تقابل نیروی عشق و پول به چه صورت است. در حقیقت این در جریان این درگیری همیشگی، در داستان فیلم به زبان مجاز و واقعیت تبیین شده است. جامعه ما اقتضانات خاص خود را دارد. در این مسیر جامعه دارای وجه اخلاقی است که جلوه‌های فوق‌العاده‌ای هم دارد و درعین‌حال بی‌اخلاقی هم تظاهرات وسیعی دارد. در این جامعه منفعت‌گرایی و فردگرایی به معنای سودجویانه‌اش به گستردگی دیده می‌شود. از آن طرف جلوه‌های فداکاری و انسانیت هم دیده می‌شود و نمی‌توان گفت جامعه سنتی است یا کاملاً مدرن و عاری از اخلاق و باورهای سنتی است. جامعه ما درحال حاضر در معرض این خطرات اجتماعی است؛

چه در طبقات فرودست و چه در طبقات فرادست. این

مسائل هست و شاید فرهنگ و اخلاق در معرض خطر

سودجویی‌های اقتصادی و سیاسی قرار می‌گیرد. در کل این جامعه، جامعه‌ای است که خیلی بااستعداد و

باطرفیت است و سویه‌های مثبت و منفی را در کنار هم دارد، ولی من قویا اعتقاد دارم در این جامعه ارزش‌های انسانی و معنایی و آرمان‌های بزرگ به سختی دارد

راه بروز و ظهور پیدا می‌کند و مصداق‌ها و جلوه‌های این را در نسل جوان بیشتر می‌توانیم ببینیم. به همین جهت یابان‌بندی فیلم بر ظهور حقیقت ناگید می‌کند

و دروغ و فریب برملا می‌شود. ارزش‌های انسانی و اخلاق را تأیید می‌کند. واقعیت بر دروغ و مجاز غلبه می‌کند و این وجه ارزشی فیلم است که پایان باز و

رهاکردن در این فریب و مجاز را دنبال نمی‌کند.

گروه هنر: کارگردان و تهیه‌کننده فیلم «آشغال‌های دوست‌داشتنی» در پی تحریم سینماهای حوزه هنری که برای این فیلم اتفاق افتاده است، دسته‌کلی به برخی سینماهای مربوط به این نهاد، از جمله سینما «آزادی» ارسال کرده است. محسن امیریوسفی در گفت‌وگویی کوتاه با ایسنا گفت: «خواستیم با توجه به مضمون و داستان فیلم که در راستای آرامش، گفت‌وگو، صلح، دوستی و وحدت است، ما هم مانند خود فیلم، مقابل این تصمیم حوزه هنری واکنش نشان بدهیم و دسته‌کلی بفرستیم که تماشاگران سینماهای حوزه هنری بدانند چنین فیلمی اکران شده است که آنها از تماشای آن محروم هستند». به گفته او روی این دسته‌گل نوشته شده است از طرف «آشغال‌های دوست‌داشتنی». شهاب حسینی، بازیگر فیلم «آشغال‌های دوست‌داشتنی» که برای نمایش این فیلم به تازگی به ایران آمده است، شامگاه ۲۸ بهمن‌ماه در نمایش مردمی

فیلم در پردیس سینمایی «کوروش» با اشاره به اکران این فیلم پس از شش سال گفت: « چنین شبی در رؤیایمان بود و در شرایطی هستیم که

دسته‌گل «آشغال‌های دوست‌داشتنی» برای تحریم «حوزه هنری»

شهاب حسینی: من یک آشغال دوست‌داشتنی هستم

فیلم‌های بنده حقیر را لایق حضور در جشنواره فجر نمی‌دانند». این بازیگر سخنانش را با بیان اینکه «من یک آشغال دوست‌داشتنی هستم» به پایان

برد. فیلم سینمایی «آشغال‌های دوست‌داشتنی» به کارگردانی محسن امیریوسفی پس از شش سال توقیف، سرانجام از چهارشنبه، ۲۴ بهمن، روی پرده سینما رفت و طبق اعلام پخش‌کننده در سه روز اول ۵۵۰ میلیون فروش داشته و تنها فیلمی است که در مجموع فیلم‌های به‌نمایش‌درآمده توسط حوزه هنری تحریم شده. بازیگران فیلم به ترتیب ورود عبارت‌اند از شیرین یزدانبخش، حبیب رضایی، هدیه تهرانی، نگار جواهریان، اکبر عبدی، صابر ابر و شهاب حسینی. دیگر عوامل فیلم نیز عبارت‌اند از نویسنده، کارگردان و تهیه‌کننده: محسن امیریوسفی، مدیر فیلم‌برداری: تورج اصلانی، تدوین: مصطفی خرقه‌پوش، طراحی و ترکیب صدا: محمدرضا دل‌پاک، طراح چهره‌پردازی: سعید ملکان، صداپرداز: محمود سماک‌باشی، صحنه و لباس: فریا رهبر، جلوه‌های ویژه کامپیوتری: پیام نبوتی و موسیقی: افشین عزیزی.

نقدی بر فیلم «ناگهان درخت» اثر «صفی یزدانیان»

فتح باب

روایت بازی‌گوش، پس از به‌تصویرکشیدن آن صحنه‌های اضافی (که بیش از «املی پولن» یا‌دآور «یک نامزدی بسیار طولانی» است)، در محدوده رخطر یک ملودرام باسماه‌ای تغییر مسیر می‌دهد: به داستان اصلی (عشق فرهاد و مهتاب) - که به کل، لحن و فضای آن هیچ سختیتی با جنس روایت و تصاویر صحنه‌های طولانی آغازین ندارد. سؤال اینجااست که صحنه‌های کودکی «فرهاد» چه ارتباطی با داستان اصلی و اساسا چه ربطی به شخصیت‌پردازی نقش «فرهاد» در قصه اصلی دارد؟ انسجام ظاهری این صحنه‌ها - ظاهرا - با چند عنصر حضور «فرهاد» در مطلب روان‌شناس - که گوئی دارد زندگی‌اش را می‌تعریفد- صورت پذیرفته؛ اما این از زرنگی سازنده است که با چند صحنه بی‌دلیل، به اثر شلوغ و بی‌پای‌اش سروسکل داده است. اصلا «فرهاد» را با روان‌شناس چه کار؟ مونولوگ‌هایش که می‌گوید او یک‌با روان‌شناس و جامعه‌شناس و شاعر و هنرمند و همه چیزتمام است! شخصیت «فرهاد» نیاز به روان‌شناس ندارد و این نیاز باید در روند شخصیت‌پردازی‌اش شکل بگیرد نه به خواست سازنده. به بیان کلی، صحنه‌های مطب روان‌شناس و گفت‌وگوها به‌علاوه تصاویر کودکی «فرهاد»، به ما تحمیل شده است که با یک دو- دوتا چهارتا می‌توان به این نتیجه رسید که یک‌سوم نخستین، اضافی است و بانو -صفی‌باری» باید در اتاق مونتاژ کارش را می‌ساخته - البته این بذل و بخشش‌های منتقدانه تنها ابتدای فیلم را شامل نمی‌شود و برای کسب علت‌های تبدیل‌شدن اثر به یک فیلم کوتاه - یا حتی به یک «نام»- کمی باید صبر داشت؛ اما سؤال دیگری مطرح است: چرا فیلم‌ساز می‌خواسته این صحنه‌ها به مخاطب تحمیل شود؟ به نظر می‌رسد ما بیش از آنکه باید با عاشقانه‌ای تحت عنوان «ناگهان درخت» روبه‌رو باشیم، با ایده‌های پراکنده و گاه شخصی «صفی یزدانیان» طرف هستیم. ایده‌هایی که نه دارای انسجام

برگزاری سومین دوره «حراج باران» با رویکرد تخصصی خوشنویسی

دلیل از مجموعه‌داران بزرگی که برای اعتلای اقتصاد خوشنویسی و هنر ایرانی- اسلامی این آثار شاخص را به ما دادند تا به بازار هنر پیشنهاده کنیم، کمال امتنان را داریم. کاظمی در معرفی مهم‌ترین آثار سومین حراج باران گفت: «گران‌ترین برآورد قیمت این دوره به قرآن بسیار نفیس حکاکی شده تعلق گرفته که اثری ماندگار و چشم‌گیری از سوی استاد راثین اکبرخان‌زاده است که آثار منحصر به فرد ایشان آوازه بین‌المللی دارد. این قرآن ۱۴۰ سانتی‌متر طول دارد و هر صفحه آن ۹۰ سانتی‌متر عرض و در ۶۰۸ لوح نقره به روش عثمان طه حکاکی شده است؛ جلد آن از مس است که به قلم‌کاری منحصر به فرد میرزترین استادان اصفهان منقش است و همه سر سوره‌ها با طلا کار شده‌اند. این کتاب معظم شش تا هفت میلیارد تومان پیشنهاد شده است». رئیس حراج باران گفت: «روی جلد کاتالوگ سومین حراج باران به

اهدای نشان ویژه ایسفا در جشنواره فیلم وارش

خود انتخاب می‌کنند». رئیس هیئت مدیره انجمن فیلم کوتاه افروز: «امسال که جشنواره وارش پس از چندین سال توقف دوباره به جریان افتاده، تصمیم گرفتیم در این جشنواره هم که جشنواره بین‌المللی و مهمی است این نشان را به فیلم کوتاه برگزیده (از نظر هیئت داوران ایسفا) اهدا کنیم». بوستانی‌شهریابکی تأکید کرد: «نشان ایسفا با توجه به اعتبار و نام صنف فیلم کوتاه جایزه‌ای مهم محسوب می‌شود و در رویدادهای معتبر این نشان به برترین فیلم اهدا خواهد شد».
نهمین جشنواه بین‌المللیی فیلم وارش اردیبهشت ۹۸ به دبیری مهدی قربانپور در استان مازندران برگزار خواهد شد.

زیر درختان زیتون

معرفی هیئت انتخاب و داوران پنجمین دوره «جایزه فرشته»

● **گروه هنر:** اعضای هیئت انتخاب و داوران بخش داستان کوتاه پنجمین دوره «جایزه فرشته» با موضوع «جاده» معرفی شدند. به گزارش روابطعمومی جایزه فرشته، پس از برگزاری چهار دوره «جایزه فرشته» و با توجه به حضور جوانان علاقه‌مند به حوزه‌های داستان‌نویسی و عکس، شهر کتاب فرشته تصمیم بر آن گرفت تا پنجمین دوره از این اتفاق فرهنگی- هنری را با موضوع «جاده» در دو بخش داستان کوتاه و عکس و با هدف کشف و معرفی استعداد‌های درخشان، ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی، ترویج زبان فارسی و ضرورت نگاهی متفاوت به عکاسی برگزار کند. با این هدف و پس از بررسی‌های کارشناسی، کاوه فولادی‌نسب، حسن محمودی و آرش صادق‌بیگی؛ اعضای هیئت انتخاب و ناهید طباطبائی، علی خدایی و شیوا ارسطویی داوران بخش داستان کوتاه پنجمین دوره «جایزه فرشته» خواهند بود. در بخش داستان کوتاه، آثار ارسالی باید در فرمت doc یا docx بوده و حداکثر تعداد کلمات سه هزار و ۵۰۰ کلمه باشد. همچنین داستان ارسالی شرکت‌کنندگان در این رقابت نباید پیش از این در جایی منتشر شده باشد، مضافا اینکه هر نویسنده امکان ارسال تنها یک اثر را به دبیرخانه «جایزه فرشته» خواهد داشت. علاقه‌مندان برای تکمیل فرم ثبت‌نام آنلاین و ارسال آثار خود می‌توانند به وب‌سایت جایزه فرشته به نشانی: http://jayezereshteh.org مراجعه کنند. مهلت ارسال آثار از اول دی ۱۳۹۷ لغایت سی‌ویکم فروردین‌ماه ۱۳۹۸ خواهد بود. همچنین علاقه‌مندان برای هرگونه سؤال می‌توانند با شماره ۰۹۰۲۸۲۲۰۴۵ از طریق تلگرام در ارتباط باشند. گفتنی است «جایزه فرشته» پس از یک دوره تجربه چهارساله، از ا‌مسال به صورت بین‌المللی برگزار خواهد شد. مراسم اختتامیه جایزه فرشته، خردادماه ۱۳۹۸ در تهران برگزار خواهد شد.

جشنواره فیلم معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

● **گروه هنر:** چهارمین جشنواره فیلم «معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقع جرم قوه قضائیه» بر اساس معیارهای معرفی خود، بهترین فیلم‌های سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر را انتخاب می‌کند. «معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه» با تعیین شاخص‌های این حوزه و با دعوت گروهی از هنرمندان برجسته سینما به ارزیابی آثار سینمایی سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر می‌پردازد و طی مراسمی آثار برگزیده با این رویکرد را معرفی و با اهدای لوح و جایزه از اقرینندگان این آثار تقدیر می‌کند. در همین راستا ضمن تبیین چارچوب نظری این ارزیابی، فرایند انتخاب آثار برگزیده طبق شاخص‌های کمیته داوران تعیین و انتخاب می‌شود. داوران چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر معاونت پیشگیری عبارت‌اند از: دکتر محمود اربابی، سیدمحمود رضوی، بهروز شعبی، اکبر نبوی و پوران درخشند.

تحلیل شخصیت عبید زاکانی

● **گروه هنر:** هشتمین و نهمین نشست از مجموعه درس‌گفتارهایی درباره عبید زاکانی در روز چهارشنبه اول و هشتم اسفند، ساعت ۱۶:۳۰ به بررسی و تحلیل شخصیت عبید زاکانی بر اساس غزلیاتش اختصاص دارد. این نشست با سخنرانی دکتر ایرج شهبازی در مرکز فرهنگی شهر کتاب، واقع در خیابان شهید بهشتی، خیابان شهید احمد قصیر (بخارست)، نبش کوچه سوم برگزار می‌شود. عبید زاکانی از شخصیت‌های مهم و تأثیرگذار در فرهنگ ایرانی به شمار می‌آید و شناخت ابعاد مختلف شخصیتی او، برای همگان، جالب است. البته بهترین تجلی‌گاه شخصیت عبید لطایف اوست، ولی اشعار جدی عبید نیز اطلاعات دقیق و عمیقی در مورد زوایای گوناگون شخصیت او در اختیار ما قرار می‌دهند. به نظر می‌رسد در میان اشعار جدی عبید، غزلیات او ارزش بیشتری دارند، چون شاعر، در غزل، با صراحت و سادگی و شفافیت بیشتری، درمورد خصوصی‌ترین احوال و اندیشه‌های خود سخن می‌گوید و خود را بی‌تقاب و نفاق در معرض دید دیگران قرار می‌دهد. در این درس‌گفتار بر اساس اطلاعات مستقیم و غیرمستقیمی که از غزلیات عبید استخراج و استنباط می‌شود، ویژگی‌های شخصیتی‌اش تحلیل می‌شود.

«رقص روی شیشه» وارد شبکه نمایش خانگی می‌شود

● **گروه هنر:** آیین افتتاحیه سریال «رقص روی شیشه» به کارگردانی مهدی گلستانه یکشنبه‌شب با حضور بازیگران و عوامل این سریال در پردیس کوروش برگزار شد. سریال رقص روی شیشه به کارگردانی مهدی گلستانه در ۲۶ قسمت تولید شده که تاکنون ۶۰ درصد از آن آماده پخش است و ۲۹ بهمن ماه به شکل گسترده در شبکه نمایش خانگی که توسط شرکت تصویر دنیای هنر به صورت فیزیکی و سامانه پخش آنلاین مودیک توزیع آن انجام شد. سریال «رقص روی شیشه» داستانی عاشقانه را در بستری دراماتیک روایت می‌کند که فیلم‌نامه آن را طلا معتضدی براساس طرحی از ابوالفضل کاهانی به نگارش درآورده است. در خلاصه داستان این فیلم آمده است: رعا و یغما زندگی خوب و عاشقانه‌ای دارند اما زندگی‌شان را سایه رازهایی که پنهان کرده‌اند تهدید می‌کند و همین پنهان‌کاری ماجراهای هولناکی را برایشان رقم می‌زند.